

הגמרא מביאה ברייתא בתורת כהנים [אחרי פרק ח פרשתא ו] המבארת מנין למדו שהשוחט שעיר לעזאזל בחוץ, פטור:

תנו רבנן:

נאמר [ויקרא יז ג—ד]: "איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה, או אשר ישחט מחוץ למחנה, ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן לה."

שואלת הברייתא [בתורת כהנים שם]: "יכול [אולי נאמר] שהשוחט חולין בפנים [בעזרה, שעובר על איסור⁽⁴⁹⁾] יהא חייב [כרת]?⁽⁵⁰⁾

[כלומר, כשם שהשוחט קדשים בחוץ שעובר על איסור, הרי הוא חייב כרת, כך נאמר בשוחט חולין בעזרה שאף הוא עובר על איסור, שיתחייב כרת⁽⁵¹⁾].

תלמוד לומר [לכך נאמר בפסוק: "להקריב] קרבן"⁽⁵²⁾ [כלומר, דוקא] על הקרבן הוא חייב [אם שחטו בחוץ] ואינו חייב על החולין [אם שחטם בפנים].

שואלת הברייתא: **אי**, אולי המילה "קרבן" ג-ב לא נכתבה בתורה כדי למעט את השוחט חולין בפנים, אלא **שומע אני**, אלמד מכאן

49. ראה הערה 51.

50. וממשיכה הברייתא שם: "ודין הוא [יש] ללמוד דבר זה בקל וחומר]: ומה אם קדשים שהיה להם שעת היתר בחוץ [שהיה מותר לשוחטם בחוץ לפני שהקדישם, ככל זאת] חייבים עליהם בחוץ, [אם כן, השוחט] חולין [בעזרה] שלא היתה להם שעת היתר בפנים [שמעולם לא הותר לשוחטם בעזרה, האם] אינו דין שיהו חייבים עליהם [כרת] משום השוחט בפנים?!

והמשך הברייתא הובא מיד בגמרא.

ועיין תוספות הרא"ש [קידושין נו ב] שאף על פי שאין עונשין מן הדין [אין מטילים על האדם עונש על ידי לימוד קל וחומר], כל זה הוא רק לענין עונשי בית דין. אבל כרת שהוא עונש בידי שמים, עונשין מן הדין, ועיין עצמות יוסף לפני יהושע שם.

51. מדברי הברייתא משמע שאיסור שחיטת חולין בעזרה הוא מן התורה, שהרי אם נאמר שאיסור זה הוא מדרבנן ברור שהתורה לא תדון בדבר דרבנן אם חייב כרת.

ובפסחים [כב, א] וקידושין [נח, א] ועוד

נחלקו תנאים אם איסור שחיטת חולין בעזרה הוא דאורייתא. [דעת רש"י בפסחים שם שרק לענין איסור הנאה מאותן חולין נחלקו. ולא לענין איסור אכילה. אבל תוספות שם סוברים שנחלקו אפילו לענין אכילה. ובתוספות זבחים סח, א ד"ה אימר, ומעור ראשונים משמע שיש אומרים שאפילו השחיטה אינה אסורה מדאורייתא. וכן נוקט תוספות רבי עקיבא איגר קידושין פרק ב אות לו בדעת הרמב"ם להלכה. ודלא כהכסף משנה. ע"ש].

ודעת אב"י שמקור דברי התנא הסובר שחולין שנשחטו בעזרה אסורים מדאורייתא הוא מהפסוק "כי ירחק ממך המקום אשר יבחר ה'... וזבחת" [דברים יב, כא]. בא הכתוב להתיר לאכול בשר תאוה משיבואו לארץ. ודרשו בריחוק מקום אתה זובח. ואי אתה זובח בקירוב מקום [בעזרה שקרובה למקדש, רש"י]. מכאן שאין שוחטין חולין בעזרה. [ועיין תוספות מנחות פ, ב ד"ה וכי, שהביאו מקור אחר לאיסור זה לדעת רבי יוחנן. גם למסקנת הסוגיא בקידושין שם].

52. [המילה "קרבן" מיותרת, שהרי מאחר שנאמר "להקריב" ברור שמקריב קרבן].